

MANIAKKEN, MAMMON, MARMER, MODE

Côte d'Azur, droom van witte steden aan blauwe zee, wuivende palmen, tedere rozen in gouden zonneschijn. Riviera; toverwoord, dat sterk op onze verbeelding inwerkt. En inderdaad, telkens als ik hier weer kom, valt het me op hoe onvergelykelyk mooi deze smalle kuststrook is achter het massief der Alpes-Maritimes.

Thans is het er seizoen, op de brede boulevards fleaneert de beau-monde van Amerika, Engeland en het Continent. Welk een weelde aan elegante toiletten, alles fashionable en dernier-cri. De heren in licht palm-beach costume met de onafscheidelyke monocle in hun magere oogkassen gedrukt. De dames in zorgvuldig make-up van fraaie kapsels, vampier-wimpers, korallen lippen en lakrode nagels. Natuurlyk vele galante complimenten over en weer, pose, bluf en intrige. Men komt hier om te zien en vooral gezien te worden, overtreft elkander in rijkdom en schoonheid: het is één grote Kermis der ijdelheid. De Côte d'Azur, Nice, Cannes en vooral Monte-Carlo is een befaamd oord geworden van werelds vermaak, een permanente mode-show, een rendez-vous van magnaten, die hun geld en hun gunsten nonchalant rond zich strooien, daarmee hun aanzien vergroten, vrienden en vijanden maken en zich daarmee amuseren. Prachtige, luxueuse modehuizen met hun weelde aan toiletten en sieraden staan er naast internationale banken, reisbureaux en hotels. Vooral de hotels, imposante bouwwerken, de een pompeuzer dan de ander. In mondaine restaurants spelen pseudo-kozakken en magyaren hun wild-erotische en meeslepemde me-

lodieën over de hoofden van een koel minachtend publiek, dat babbelend een diner savouereert. Er zijn fraai aangelegde parken met 'n weelde van exotische gewassen, palmen en cacteeën, bloembedden vol paars, roze en wit, fonteinen, lome loverlanen met priëlen, marmereen satyren schemerend tussen bougainville en aloë. 's Avonds is alles feeëriek verlicht. Het is als een onwerkelijke wereld, een sprookje ginds aan de Azuren kust.

Beneden, aan de voet van de hoogopstapelende stad, ligt als 'n blauwe bassin de haven, met wiegelende fraaie jachten, die de millionnaires over de zee naar dit schone land hebben gebracht. En aan de overzijde het hoge schiereiland met de oude stad Monaco, waarboven het mooie paleis van de regerende prins domineert.

— De Côte d'Azur is exploitant van het luxueuse vreemdelingenverkeer. Over heel de wereld is deze trouwens dezelfde, sinistere verschijning. Hij is een cynisch scherp mensenkenner, die bewust is van de grote ijdelheid en de donkerwoelende harts-tochten der mensen en hieruit zijn verdiensten put. De Azuren kust heeft geen geweten en grijnst zijn macabere lach over de zorgvuldig verborgen netten die hij uitzet en waarin zo menigeen zich hopeloos verstrikt. Verloren leven, een failliete ziel wekt zijn medelijden niet, eenvoudig omdat hij deze niet kent. Hij houdt er geen kleingeestige scrupules op na. Hoevelen zijn er, door behagelyk klimaat en bekoorlyke schoonheid onweerstaanbaar aangetrokken als een lokkend lied der sirenen, te pletter gelopen tegen deze rotsen? Wie zal het getal noemen?

De harteloze exploitant kan zich daarmee niet bezighouden, hij heeft het te druk met organiseren van nieuwere, sterkere prikkels, frivoler, geraffineerder vermaken, waaraan een overbeschaving, blasé en dodelijk vermoeid, zich verslingert en verzondigt. Georganiseerde wreedheid, degeneratie! Het witivoren balletje draait tot diep in de nacht in de wijdse, pompeuze zalen van het Casino. Roulette, baccarat, trente et quarante. Kaarten worden geschud, de croupiers manen tot spelen aan, schuiven de fiches met hun harken over het groene laken en roepen met onverschillige stem: „Rien ne va plus!“ Vermogens wemelen over de tafels heen en weer, veranderen van eigenaar, onophoudelijk. Fortuinen worden er verloren, carrières gebroken. Kapitalen, in een geheel leven moeizaam tesamen gebracht, raakt men in één zenuwslopend ogenblik kwijt! Ik heb dikwijls naar deze mensen gekeken, gezien hoe grijze Amerikanen, bezitters van geweldige industrieën, hun laatste dollar vergokten. En ook jonge schone vrouwen van de wereld, mei sieraden getooid, de sigaret tussen de rood gelakte vingertoppen, onbewogen, telkens hun groene fiches (van 100 francs) werpend op een nummer, pair of impair. Hun ogen volgen zonder ophouden de gang van het spel. En ze verliezen, verliezen onophoudelijk, want altijd is het de Bank die uiteindelijk wint. De ene sigaret na de andere steken ze op en als al de fiches verspeeld zijn, ritselt uit hun brocanten tasje een bankbiljet van grote waarde, waarvoor ze bij de chassier een nieuwe stapel fiches kopen. Beeft daar een hand? Neen, het is verbeelding. Als een blok ijs, gevoelloos, zitten ze daar uren te spelen, totdat een elegante auto met 'n gegallonnerde chauffeur hen tegen diner-tijd komt halen. En daarna tot middernacht is weer: het Casino! Zo zijn de meesten: alle, alle dagen, van opening tot sluitingsuur zijn ze in het grote gebouw te vinden en verspelen alles wat ze hebben en méér dan dat. Zonder uiterlijke beroering verkopen ze hun ziel aan den duivel. Jonge mensen dikwijls en reeds reddeloos verloren, gevangen, geslagen in de ban van het satanische spel. Wie heeft het „geluks“spel genoemd?

— En tevergeefs ruisen daarbuiten de prachtige palmen, geuren de bloeiende bloemen en is de lucht vol zonnelicht. Alle schoonheid van dit heerlijke land gaat aan hen voorbij, het is niet voor hen.... Dit leger van gedoemden, zij kunnen niet meer luisteren naar wat God in bloemen en kinderen en zee tot de mensen zegt. Er is voor hen nog één uitweg: de dood! — Of.... Is daar in deze wereld niet een Stem geweest, die aan hun oor gefluisterd heeft: Kom maar bij Mij, Ik zal je verlossen!?. . .

Men beoefent in Monte Carlo de edele sport van het duivenschieten. Uit een kooitje worden levende duiven opgelaten, die vrolijk in het zonnige blauw opwieken. Gelukkig bevrijd uit de benauwenis van de cel. En als ze door het plotselinge licht verblind, heen en weer fladderen, is daar een behendige

meneer, die ze neerschiet. Hij heeft voor dit uitgezochte genoeg zijn entree betaald. Mooie, dure dames lachen, applaudiseren goedkeurend en roepen: bravo! Kinderen staan er bij met schitterende oogjes en gloeiende wangetjes, die duif na duif in een stuiving van witte veertjes zien neerdwarrelen op het gladgeschoren gazon. Ook zij klappen, hoewel zonder overtuiging, voor hun knappe papa. Een hondje legt de dode vogels voor hun voetjes en terwijl zij de verminkte bloedende lijfjes bekijken, klinken weer nieuwe schoten.... In alle beschaafde landen is deze barbaarse sport verboden, maar de Côte d'Azur verstaat zijn vak exquisite vermaken te lanceren en verdient.... Er zijn ook andere amusements in exclusieve clubs, maar het is beter hierover niet te spreken. Aanmoedigend met 'n beminnelijke glimlach grijpt de Côte d'Azur de mensen midden in hun zondige ziel. Hij arrangeert orgieën zonder weerga, waarom niet, hij verdient ermee.... Wat moet men van dit alles denken, als men deze horden degenerée's nerveus door elkaar ziet krioelen, mondaine programma's afwerken, de een nog frivoler dan de ander, zich ergerend aan anderen, vijfmaal per dag andere kleren aantrekkend, andere sieraden, altijd in een angsttoestand dat het leven misschien ongemerkt tóch tussen hun vingers doorglipt. O arme, arme wereld! —

Daarbuiten welvt een verrukkelijk-blaauwe hemel en zingen de golven. O, gij hebt u-zelf niet meer, om open en onbevangen te kunnen genieten. Als een gelukkig kind naar deze bloeiende natuur te grijpen en door zijn volle rijkdom zich te laten zegenen. Ge mist het vermogen om te bewonderen datgene wat voor dollars niet te koop is, maar niettemin waardevoller dan al het andere. Op uw zielen staat onafwisbaar gegrift, getatoueerde, het heilloos teken van het Pound. Ge denkt in geld, ge leeft en gaat onder in geld, uw ziel is echter ten opzichte van de Bank der Eeuwigheid een ongedekte chèque! Uw naam wordt geschreven met de dubbelgestreepte L. Verblinden, verwaasden! Kunt ge kopen met uw almachtige munt: Gezondheid, Geluk, God? Een rustig geweten, grote geldmagnaten? Een gezonde, sterke body, kwijnende aemechtigen? Het onschatbaar geluk van een vredig, liefdevol gezin, gij vele failliete huwelijken, bedrogenen? Axel Munthe zegt: De schoonste dingen in deze wereld zijn niet te koop! Gij mist een benijdbare eenvoudigheid; het Ideaal, het kind in u is gestorven. Wat zijn wij mensen ver afgedreven van de Bron!

In deze Paasdagen beleven we inniger dan ooit het ontzaglijk Wonder der Eeuwen: God heeft ons mensen lief! Deze in grondeloos moeras wegzakkende en afglijdende maatschappij lief! De gewetenloze exploitanten van Casino en nachtclub aan de Côte d'Azur lief! De doodarme rijkkaards in Monte Carlo, die de beker tot op de bodem willen drinken, lief! U en mij, allen lief! Daar is nog een Stem, die roept. Een Hart, dat zoekt. Een Liefde, die vergeeft!

